

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: L. Mitrofan)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, V. Mihaila, Iu. Cotruță)

Î N C H E I E R E

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Oleg Grosu, reprezentat de avocatul Roman Aronov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Grosu împotriva lui Sergiu Damian cu privire la restituirea sumei rezultate din contractul de vânzare-cumpărare, restituirea automobilului precum și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 6 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 15 aprilie 2019, Oleg Grosu a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Damian cu privire la restituirea sumei rezultate din contractul de vânzare-cumpărare, restituirea automobilului precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 18 septembrie 2018, între Oleg Grosu, ca cumpărător, și Sergiu Damian, ca vânzător, printr-o recipisă, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a automobilului de model „Skoda Roomster”, anul fabricației - 2008, nr. de înmatriculare XXXXX, suma contractului fiind de 3700 de euro, prin care Sergiu Damian s-a obligat să radieze automobilul de la evidență și să-l înmatriculeze după Oleg Grosu, până la sfârșitul anului 2018.

La întocmirea recipisei din 18 septembrie 2018, pârâtul i-a transmis și originalul certificatului de înmatriculare a vehiculului, fapt ce confirmă actul vânzării.

Reclamantul a menționat că a acționat cu bună-credință, până la întocmirea recipisei din 18 septembrie 2018 a îndeplinit angajamentele sale preluate, de asemenea a transmis în mod integral în beneficiul pârâtului suma solicitată pentru procurarea automobilului, însă până la adresarea cu acțiune în instanță nu s-a realizat nimic: Sergiu Damian nu și-a îndeplinit angajamentele sale față de reclamant, nu s-a atârnat cu bună - credință față de creditor și intenționat, cu rea-credință, s-a sustras de a-și onora obligațiunile sale contractuale, la sunetele de telefon nu a mai răspuns și practic a dispărut cu o mare sumă de bani într-o direcție necunoscută.

A mai menționat că i s-a refuzat înmatricularea mijloacelor de transport auto pe motiv că automobilul de model „Skoda Roomster”, nr. de înmatriculare XXXXX, din motive încă necunoscute, este sechestrat de către instanța de judecată, iar în astfel de condiții este imposibil să radieze fostul proprietar din Registrul de stat al transporturilor și să înmatriculeze automobilul pe numele său.

În mod deosebit, a menționat că conform Registrului de stat al transporturilor la data de 28 martie 2018 a fost înregistrată interdicția de înstrăinare a mijlocului de transport de model „Skoda Roomster”, nr. de înmatriculare XXXXX, înmatriculat după Sergiu Damian, în baza încheierii nr. 11-39/18 din 23 februarie 2018, cauza penală CP 2013090136, parvenită de la Judecătoria Drochia, sediul Glodeni.

Astfel, primind suma menționată, pârâtul nu a radiat automobilul vizat de la evidență și nu l-a înmatriculat după Oleg Grosu, până la sfârșitul anului 2018, fapt prin care reclamantul a fost prejudiciat.

A învederat că i-a transmis lui Sergiu Damian suma de 3 700 de euro pentru procurarea automobilului de model „Skoda Roomster”, fapt confirmat prin recipisa din 18 septembrie 2018, însă la momentul recepționării sumei de bani asupra automobilului vizat deja existau vicii juridice, motiv ce și a constituit temei pentru introducerea acțiunii în instanță.

Reclamantul a considerat că în pofida faptului că pârâtul a eliberat procura nr. 4642 din 8 septembrie 2018 cu dreptul de radia și cu dreptul de primi certificatul de înmatriculare asupra autovehiculului, reclamantul nu din vina sa, ci exclusiv din vina pârâtului, nu poate înregistra dreptul său asupra mijlocului de transport în Registrul de stat al transportatorilor.

În această ordine de idei, a menționat că până când actualul proprietar nu se clarifică cu interdicția aplicată asupra automobilului nicidecum nu poate avea loc înregistrarea automobilului pe numele noului proprietar, din considerentul că asupra bunului este aplicată interdicție.

Totodată, reclamantul a specificat că nu a fost informat de către pârât despre faptul că automobilul de model „Skoda Roomster” este sechestrat, ori, în situația în care vânzător ar fi informat cumpărătorul despre viciul menționat, ultimul nu ar fi procurat acest automobil contrar intereselor sale economice.

A mai menționat că la nenumărate adresări către pârât de a restitui banii, acesta de fiecare dată se eschiva în diferite moduri de la executarea obligațiilor asumate prin recipisa din 18 septembrie 2018.

Un alt aspect deosebit de elocvent pentru justă soluționare a cauzei este faptul că prin reclamația la nr. 72-03/19 din 22 martie 2019 a fost propusă soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară, însă cerințele reclamantului au fost lăsate fără răspuns.

În astfel de circumstanțe, reclamantul a considerat că pârâtul nu dorește categoric să soluționeze litigiul pe cale amiabilă, iar acest fapt duce inevitabil spre rezolvarea conflictului apărut pe cale judecătorească.

Reclamantul a relevat că Codul civil nu conține reguli speciale cu privire la forma contractului de vânzare-cumpărare a automobilului, urmând a fi respectate regulile generale cu privire la forma convenției. Prin urmare, perfectarea unui contract de vânzare-cumpărare a automobilului în formă scrisă, printr-o recipisă, nu este contrară legislației. Astfel, recipisa întocmită și semnată personal de către Sergiu Damian este apreciată de Oleg Grosu ca o formă a contractului de vânzare -

cumpărare a mijlocului de transport, încheiat benevol de către părți în condițiile legii.

Astfel, a menționat că după cum rezultă din situația creată, pârâtul nu și-a îndeplinit obligațiile asumate și nu s-a atârnat cu bună-credință față de reclamant.

A solicitat încasarea din contul lui Sergiu Damian în beneficiul său a sumei în valoare de 3 700 de euro sau echivalentul acestei sume în lei, conform cursului valutar al BNM la data executării plății cu obligarea lui Oleg Grosu să îi restituie lui Sergiu Damian a automobilului de model „Skoda Roomster”; încasarea din contul lui Sergiu Damian în beneficiul lui Oleg Grosu a sumei în valoare de 5 000 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor juridice, cât și suma în mărime de 2210 lei, cu titlu de taxa de stat

Prin hotărârea din 5 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Grosu împotriva lui Sergiu Damian cu privire la restituirea sumei rezultate din contractul de vânzare-cumpărare și restituirea automobilului precum și încasarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 9 martie 2021 Oleg Grosu, reprezentat de avocatul Roman Aronov, a declarat apel, solicitând casarea acesteia cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 6 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Oleg Grosu, reprezentat de avocatul Roman Aronov și s-a menținut hotărârea din 5 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Grosu împotriva lui Sergiu Damian cu privire la restituirea sumei rezultate din contractul de vânzare-cumpărare, restituirea automobilului precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Pentru a decide astfel, Colegiul verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe a constatat că dispozițiile procedurale au fost respectate în tot, astfel, instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

La fel, Colegiul a considerat concluzia primei instanțe despre necesitatea respingerii acțiunii justă, având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, conform cerințelor art. 130 Cod de procedură civilă, instanța stabilind corect situația de fapt și de drept în prezenta speță, a dat o apreciere obiectivă probelor administrate și a emis o hotărâre întemeiată care corespunde legislației în vigoare.

Colegiul a reținut că conform procurii din 20 decembrie 2017 autentificată de notarul Tamara Chigaiian, Sergiu Damian l-a împuternicit pe Oleg Grosu să vândă, să radieze, să schimbe, să dea în locațiune, să doneze, să conducă, să încheie contract de comodat, mandat, numai persoanelor fizice autoturismul de model „Skoda Roomster”, nr. de înmatriculare XXXXX. De asemenea, conform procurii respective, Sergiu Grosu a fost împuternicit să pună la evidență, inclusiv perfectarea și ridicarea certificatului provizoriu de înmatriculare. Termenul de valabilitate a procurii fiind de 2 luni.

De altfel, instanța de apel a reținut că apelantul a invocă ca probă recipisa din 18 septembrie 2018, conform căreia Sergiu Damian a vândut automobilul de marcă „Skoda Roomster”, nr. de înmatriculare XXXXX lui Oleg Grosu, care la rândul

său s-a obligat să radieze automobilul la evidență și să-l reînmatriculeze pe numele lui, până la sfârșitul anului 2018. Prețul automobilul constituia 3 700 de euro. Totodată la 18 septembrie 2018 a fost întocmită și o procură la notarul public Valentina Șumcov, conform căreia Sergiu Damian i-a încredințat lui Oleg Grosu să încheie acte juridice (vânzare-cumpărare, comodat, mandat cu folosință doar cu persoane fizice, inclusiv cu sine însuși (contrapartidă, art. 251 Cod civil), privind autoturismul de model „Skoda Roomster”, nr. de înmatriculare XXXXX, cu dreptul de a radia, de a primi mandat, cu dreptul de a conduce pe teritoriul Republicii Moldova, cât și peste hotare.

Reținând prevederile art. 512 alin. (1), 514, 753, 754 alin. (2) Cod civil, Colegiul a apreciat ca fiind temeinică constatarea primei instanțe precum că contractul de vânzare-cumpărare a fost încheiat de fapt de către părți în anul 2017, nefiind perfectat un contract de vânzare-cumpărare în scris, cu toate acestea, raporturile de vânzare-cumpărare au fost consumate.

Prin urmare, vânzătorul, Serghei Damian și-a executat obligația de transmitere a bunului și anume a automobilului de model „Skoda Roomster”, nr. de înmatriculare XXXXX lui Oleg Grosu, încă la 12 iunie 2017, care se află în posesia lui Oleg Grosu, iar ultimul i-a transmis suma de 3 700 de euro, care constituie prețul automobilului.

Colegiul a reținut că procura eliberată în 2017 a fost eliberată pentru 2 luni de zile. Din declarațiile participanților la proces, termenul de 2 luni, a fost la solicitarea reclamantului, or, cu toate acestea în termen de 2 luni de zile, reclamantul nu a înregistrat dreptul de proprietate asupra automobilului, or nu a fost prezentată nici o proba care să confirme, imposibilitatea realizării dreptului în termenul de 2 luni de zile.

Totodată, Colegiul a reținut că încheierea de aplicare a interdicției a fost emisă la 23 februarie 2018, după transmiterea bunului, or, la momentul transmiterii bunului la 17 iunie 2017, automobilul de model „Skoda Roomster”, nr. de înmatriculare XXXXX, era liber de orice viciu juridic, reclamantul având posibilitate de a-și înregistra dreptul de proprietate asupra automobilul la Agenția Servicii Publice, or, după expirarea valabilității procurii, reclamantul nu a informat pârâtul, într-un termen rezonabil cu referire la prelungirea dreptului expus în procură.

În privința alegațiilor apelantului precum că automobilul a fost transmis cu viciu juridic și anume pe automobilul respectiv, este aplicat sechestru fapt ce îi împiedică, înregistrarea automobilului pe numele său și respectiv nu poate dispune de acest bun în sensul juridic Colegiul a reținut prevederile art. 764 Cod civil, care statuează că vânzătorul este obligat să predea bunul fără vicii de natură juridică (liber de drepturile unui terț asupra lui), cu excepția cazului când cumpărătorul a consimțit să încheie contractul cunoscând drepturile terțului asupra bunului. Se consideră viciu de natură juridică și situația în care în registrul bunurilor imobile este înscris un drept inexistent.

Prin urmare, vânzătorul are obligația de a transmite bunul către cumpărător fără vicii juridice, care în speță a avut loc.

În acest sens, Colegiul a atestat că reclamantului i-a fost eliberată o procură de a asigura înregistrarea bunului pe numele său la 17 iunie 2017, însă acesta nu și-a exercitat dreptul acordat prin această procură, iar invocarea viciului a avut loc, doar după perfectarea celei de a doua procuri de înregistrare a automobilului din 18

septembrie 2018, deși, în cadrul examinării cauzei nu a fost probat dacă la data eliberarea procurorii pârâtul cunoștea despre interdicția aplicată.

Cât privește cerința prin care reclamantul-apelant solicită repunerea părților la poziția inițială, și anume transmiterea banilor către reclamant și transmiterea automobilului către pârât, efect caracteristic rezoluției contractului, Colegiul prin prisma art. 735 Cod civil, a învederat că obligațiile esențiale într-un contract de vânzare-cumpărare este transmiterea bunului și achitarea prețului. Astfel, obligațiile principale, ce țin de esența contractului au fost realizate. Obligația de transmiterea a bunului fără vicii au fost de asemenea realizată. Obligația de înregistrare a automobilului, aparține cumpărătorului, iar prin procura din 2017, a fost acordată această prerogativă. Procura a expirat la 20 februarie 2018. Astfel, în termenul de 2 luni de zile, reclamantul nu și-a realizat dreptul acordat prin procură și obligația imputabilă prin prevederile Codului civil.

În speță, bunul a fost transmis fără vicii reclamantului, iar aplicarea interdicției de înstrăinare a automobilului a apărut ca urmare, a neperfectării raporturilor juridice corespunzător și neînregistrării dreptului de proprietate de către reclamant, or, părțile își asumă efectele parvenite ca urmare a neexecutării obligațiilor corespunzătoare.

La 19 octombrie 2021, Oleg Grosu, reprezentat de avocatul Roman Aronov, a declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au constatat just și au dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu au examinat cauza sub toate aspectele și nu au stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 6 octombrie 2021 și a expediat-o participanților la proces la 9 noiembrie 2021 (f.d. 217, Vol. I), astfel, recursul declarat de Oleg Grosu, reprezentat de avocatul Roman Aronov, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 17 noiembrie 2021 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței, or, până la examinarea admisibilității recursului careva referințe în adresa instanței nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Oleg Grosu, reprezentat de avocatul Roman Aronov, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Oleg Grosu, reprezentat de avocatul Roman Aronov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției

Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Oleg Grosu, reprezentat de avocatul Roman Aronov, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Oleg Grosu, reprezentat de avocatul Roman Aronov, împotriva deciziei din 6 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat